

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115200012
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4115200012.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Lenky Halmešovej a JUDr. Márie Malíkovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, XXX XX F., zastúpený JUDr. Peter Havlík, advokátska kancelária s.r.o. so sídlom Damborského 13, 949 01 Nitra, IČO: 50 361 864, proti žalovanému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, XXX XX I., o zaplatenie 82 370,26 eura istiny s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti výroku III. a o odvolaní žalovaného proti I. a IV. výroku rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/1/2015-364 zo dňa 6. apríla 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku (I. výrok) a vo výroku o nároku na náhradu trov konania (IV.) p o t v r d z u j e .

Odvolací súd odvolanie žalobcu proti výroku o uložení poplatkovej povinnosti žalobcovi (III. výrok) o d m i e t a .

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým napadnutým rozsudkom rozhodol prvým výrokom tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 61 287,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne z dlžnej sumy od 14.08.2013 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok). Druhým výrokom vo zvyšnej časti nároku na úroky z omeškania žalobu zamietol (II. výrok). Tretím výrokom žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 3 677 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, na účet Okresného súdu Nitra (III. výrok) a štvrtým výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 48,80 % (IV. výrok).

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pôvodný žalobca SixStars s.r.o., Nitra sa žalobou doručenou súdu dňa 02.01.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 82 370,26 eura s prísl. a nahradiť trovy konania. Poukázal na obsah podanej žaloby, v ktorej žalobca tvrdil, že dňa 30.03.2010 bola vystavená vlastná zmenka spoločnosťou DKP s.r.o. Nitra v prospech veriteľa UniCredit Banka a.s. Bratislava, na zmenkovú sumu 174 297,73 eura s dátumom splatnosti 25.09.2012, ktorú podpísali ako ručiteľia žalovaný G. H. a C. D., pričom ručiteľ C. D. uhradil zmenečnému veriteľovi celkovo sumu 170 740,52 eura a žalovaný ako druhý ručiteľ 6 000 eur, teda spolu zaplatili úhradu vo výške 176 740,52 eura. Ručiteľ C. D. plnil aj za žalovaného, preto mu vzniklo právo regresu voči nemu s poukazom na § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka a to vo výške 82 370,26 eura. Táto pohľadávka C. D. voči žalovanému bola postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok na tretí subjekt - žalobcu. V priebehu konania žalobca podaním zo dňa 19.09.2017 zoberal žalobu späť ohľadne sumy 15 083,24 eura

a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Vo zvyšnej časti ohľadne povinnosti zaplatiť sumu 67 287,02 eur spolu s úrokom z omeškania na žalobe zotrval.

3. Súd prvej inštancie v poradí prvým rozsudkom č. k. 15C/1/2015-262 zo dňa 4. apríla 2019 rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 67 287,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 67 287,02 eura od 14.08.2013 do zaplattenia. Zároveň rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania vo výške 5220378 /6728702-ín. V časti o zaplattenie sumy 15 083,24 eura s prísl. konanie zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol.

4. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7Co/203/2019-316 zo dňa 31.03.2022 rozhodol tak, že pripustil čiastočné späťvzatie žaloby v sume 6 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 14.08.2013 do zaplattenia a v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku (I. výrok) zrušil a konanie zastavil. V zostávajúcej časti vyhovujúceho výroku (I.) t. j. v sume 61 287,02 eura s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 61 287,02 eura od 14.08.2013 do zaplattenia, ako aj vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V zamietajúcom výroku (IV.) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. Predmetom ďalšieho konania tak zostal nárok na zaplattenie istiny vo výške 61 287,02 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 14.08.2013 do zaplattenia.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 100 ods. 1, § 101, § 517 ods. 2, § 488, § 489, § 494, § 511 ods. 1, 2, 3, § 524 ods. 1, 2, § 533 Občianskeho zákonníka, § 307 Obchodného zákonníka, § 3 nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že UniCreditBank Slovakia a.s. poskytla spoločnosti DKP s.r.o. Nitra kontokorentný úver vo výške 180 000 eur, ktorý zo strany dlžníka nebol splácaný riadne a včas, v dôsledku čoho veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 14.09.2012. Úver bol zabezpečený zmenkou, ktorú ako ručiteľia podpísali žalobca a žalovaný. Zároveň bola uzatvorená aj dohoda o pristúpení k dlhu, ktorou sa žalobca a žalovaný stali spoludlžníkmi. Dlh voči veriteľovi predstavoval ku dňu splatnosti úveru sumu 174 297,73 eura, na ktorú bola vystavená aj zmenka. Dlh bol uhradený dňa 13.08.2013 v plnej výške, ktorý v tom čase aj s úrokmi predstavoval sumu 183 047,98 eura. Z tohto dlhu pôvodný dlžník DKP s.r.o. zaplatil sumu 6 307,46 eura a na úhrade zostatku dlhu vo výške 176 740,52 eura (183 047,98 – 6 307,46) sa podieľal žalobca, ktorý zaplatil sumu 170 740,52 eura a žalovaný, ktorý zaplatil sumu 6 000 eur, čo jednoznačne vyplýva z prehľadu splátok a k nim predloženým dokladom o bankových transakciách. Súd prvej inštancie nepovažoval za právne relevantné, či k plneniu došlo na základe ručiteľského záväzku alebo z titulu spoludlžníctva. Poukázal na obsah žaloby, z ktorej vyplýva, že žalobca sa domáhal svojho nároku titulom regresu voči žalovanému ako spoludlžníkovi (ručiteľovi) s poukazom na § 307 ObZ a § 511 ods. 3 OZ, pričom v oboch prípadoch má subjekt, ktorý plnil za druhého nárok na vrátenie sumy, ktorú za neho uhradil. Zdôraznil, že súd nie je viazaný právnym posúdením veci, nemožno zmenu právneho titulu považovať za nový alebo za iný návrh. Žalobou uplatnený nárok je od samého začiatku rovnaký a keďže žaloba bola podaná na súd dňa 02.01.2015, nie je tento nárok premlčaný, nakoľko trojročná premlčacia lehota začala plynúť odo dňa kedy žalobca mohol svoj nárok uplatniť po prvý raz a týmto dňom je deň, kedy bol úver zaplattený v plnej výške. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na závery uznesenia odvolacieho súdu, ktorý sa tejto problematike venoval v bode 16. odôvodnenia rozhodnutia. Zároveň poukázal aj na bod 19. a 20. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, z ktorého vyplýva, že C. D. mal pohľadávku voči žalovanému titulom spoluručenia za zmenku vo výške 20 000 eur (pretože uhradil 40 000 eur ako ručiteľ zo zmenky) a mal pohľadávku voči žalovanému aj titulom spoludlžníctva vo výške 62 370,26 eura (pretože uhradil 130 740,52 eura ako spoludlžník z dohody o pristúpení k záväzku, čiastočne tu plnil aj žalovaný). Medzi C. D. a žalovaným existoval len jeden vzťah, ktorý vznikol titulom spoluručenia za zmenku a od ktorého sa odvíjal dlh žalovaného. Považoval za nepochybné, že C. D. uhradil dlh aj za žalovaného a suma, ktorú C. D. uhradil za žalovaného predstavuje 82 370,26 eura.

6. Pokiaľ ide o výšku nároku, ktorá je aktuálne predmetom konania t. j. suma 61 287,02 eura, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok v tejto výške je opodstatnený. Uviedol, že z predložených dokladov je nepochybné, že dlh voči J. z titulu poskytnutého kontokorentného úveru bol uhradený dňa 13.08.2013, z ktorého dlhu uhradili spoludlžníci (ručiteľia) sumu vo výške 176 740,52 eura, pričom žalobca C. D. uhradil 170 740,52 eura a žalovaný G. H. 6 000 eur. Nakoľko obaja zodpovedali za úhradu dlhu vo výške 176 740,52 eura rovnakým dielom, tak každý mal z neho zaplatiť 1/2-icu t. j. 88 370,26 eura. Žalovaný

však zaplatil iba 6 000 eur a zvyšok vo výške 82 370,26 eura za neho zaplatil žalobca, ktorý celkovo zaplatil 170 740,52 eura t. j. 88 370,26 eura za seba a 82 370,26 eura za žalovaného. S poukazom na § 511 ods. 3 OZ má žalobca voči žalovanému právo na vrátenie sumy 82 370,26 eura. Táto suma pôvodne aj bola predmetom žaloby, avšak na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie sumy 15 083,24 eura s príslušenstvom zastavené (rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 15C/1/2015-262 zo dňa 04.04.2019) a na základe právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie 6 000 eur s príslušenstvom zastavené (uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/203/2019-316 zo dňa 31.03.2022), predmetom konania zostala už iba suma 61 287,02 eur a túto sumu súd žalobcovi s poukazom na vyššie uvedené priznal.

7. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, kedy sa žalovaný dostal do omeškania. Žalovaný sa dostal do omeškania dňa 13.08.2013, kedy žalobca splatil celý zostatok úveru, čím za žalovaného uhradil to, čo mal plniť sám. V danom prípade žalobca žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 14.08.2013 do zaplatenia. Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania od 14.08.2013 do zaplatenia, avšak v súlade s § 517 ods. 2 OZ a § 3 nar. vl. 87/1995 Z. z. boli úroky priznané v zákonnej výške t. j. 5,5 % ročne z dlžnej sumy, nakoľko vzťah medzi žalobcom a žalovaným má občianskoprávny charakter. Vo zvyšku nároku na úroky z omeškania bola žaloba zamietnutá.

8. K námietke žalovaného ohľadne neplatnosti dohody o postúpení dlhu z C. D. na spoločnosť SixStars s.r.o., poukázal na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu v bodoch 20., 21., 22. a zhodne s týmto názorom konštatoval, že zo zmluvy o postúpení bolo zrejme kto je postupcom, postupníkom a dlžníkom, aká suma je predmetom postúpenia, teda zmluva obsahuje podstatné náležitosti, je dostatočne jasná a určitá, preto ju súd vyhodnotil ako platnú. V súčasnej dobe však na základe právoplatného uznesenia súdu č. k. 15C/1/2015-350 zo dňa 22.12.2022, ktorým bolo pripustené, aby na miesto žalobcu SixStars s.r.o. vstúpil do konania ako žalobca JUDr. Ing. Martin Pasulkáš, je aktívne legitimovaným žalobcom JUDr. Ing. Martin Pasulkáš. Súd o tejto zmene rozhodol podľa § 80 CSP, keď bolo preukázané, že medzi spoločnosťou SixStars a JUDr. Ing. C. D. bola uzatvorená platná dohoda o postúpení pohľadávky na základe rovnakých skutkových a právnych okolností, obsahujúca rovnaké podstatné náležitosti ako predchádzajúca dohoda o postúpení dlhu zo dňa 01.11.2014.

9. K ďalším námietkam žalovaného, s ktorými bolo potrebné sa vysporiadať, a to že sudca neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a spor právne neposúdil tak ako mu to ukladá ustanovenie § 181 ods.2 CSP, súd uvádza, že cieľom tohto ustanovenia je zjednodušenie a zrýchlenie konania, preto prostredníctvom neho súd zameriava procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú sporné a vedie ich k tomu, aby dokázali rozhodnutie súdu predvídať. Uvedené ustanovenie však nezakotvuje povinnosť súdu oboznámiť strany konania s predbežným právnym názorom súdu na vec, ale iba upravuje postup súdu pri vedení pojednávania a týka sa skutkových okolností resp. potreby ďalšieho dokazovania. Porušenie tohto ustanovenia žiadnym spôsobom nelimituje účastníka pri realizácii jeho procesných práv, nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je ani procesnou vadou konania (rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/48/2020 zo dňa 29.09.2022). K námietke žalovaného, že súd nesprávne rozhodol o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov predchádzajúcemu žalobcovi a v priebehu konania mu malo byť oslobodenie odňaté, uviedol, že žalovaný nie je oprávneným subjektom namietat tento postup súdu, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré sa vzťahuje iba na žalobcu a žiadnym spôsobom sa netýka žalovaného a ani ho neznevýhodňuje. Na zaplatenie sumy, zodpovedajúcej výške súdneho poplatku, by bol žalovaný zaviazaný namiesto žalobcu, ktorý bol súdom oslobodený od zaplatenia súdneho poplatku v zmysle § 2 ods.2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, iba v prípade, ak by bolo žalobe vyhovieť a teda žalovaný by bol v konaní neúspešný, a to podľa pomeru jeho neúspechu. Ide o rovnakú povinnosť ako v prípade, ak by žalobca nebol oslobodený a súdny poplatok by zaplatil, pričom rozdiel by bol len v tom, komu by ho platil, teda či na účet súdu ako príjem do štátneho rozpočtu, alebo úspešnému žalobcovi z titulu nároku na náhradu trov konania, nakoľko súdny poplatok tvorí jednu zo zložiek trov konania. Vzhľadom k tomu, že medzičasom došlo k zmene žalobcu, nie je dôvod zaoberať sa priznaným oslobodením od súdneho poplatku predchádzajúceho žalobcu a jeho prípadným odňatím, pretože oslobodenie sa viaže na subjekt, ktorý už nie je účastníkom konania.

10. Právoplatnosťou uznesenia o pripustení vstupu súčasného žalobcu do konania namiesto predchádzajúceho žalobcu, ktorému bolo uznesením č. k. 15C/1/2015-66 priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, sa toto rozhodnutie stalo vo vzťahu k novému žalobcovi JUDr. Ing. Martinovi

Pasulkášovi bezpredmetným. Súd prvej inštancie preto postupoval v súlade s ustanovením § 5 ods.1 písm. g) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a zaviazal žalobcu, ako poplatníka, ktorý za poplatkový úkon nezaplatil súdny poplatok, na jeho zaplatenie, a to podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov (príloha k zák. č. 71/1992 Zb.) vo výške 3 677 eur, ktorá suma predstavuje 6 % z predmetu konania.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 2 CSP a § 255 ods.1 CSP, podľa pomeru úspechu a neúspechu strán konania vo veci. Zohľadnil, že žalobou bol pôvodne uplatnený nárok na zaplatenie sumy 82 370,26 eura s prísl. V priebehu konania bola v časti o zaplatenie sumy 21 083,24 eura (15 083,24 eura + 6 000 eur) žaloba vzatá späť a konanie bolo zastavené. Z čiastočného späťvzatia žaloby zo dňa 19.09.2017 a zo dňa 30.05.2019 vyplýva, že žalobca svoj nárok upravoval na nižšiu sumu z dôvodu, že nepovažoval pôvodne uplatnený nárok za opodstatnený, teda nešlo o prípad, kedy by žalovaný po podaní žaloby časť nároku uhradil, ktorú skutočnosť by súd mohol posudzovať podľa § 256 ods. 2 CSP. Vzhľadom na uvedené nárok, o ktorom bolo konanie pre späťvzatie zastavené, súd prvej inštancie vyhodnotil ako neúspech žalobcu, nakoľko on zaviniel zastavenie konania v tomto rozsahu. Z pôvodne žalovanej sumy 82 370,26 eura (100 %) súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 61 287,02 eura (74,40 %) a v časti o zaplatenie sumy 21 083,24 eura bolo konanie zastavené (25,60 %). Žalobca tak bol úspešný v rozsahu 74,40 % a neúspešný v rozsahu 25,60 %, čo je naopak úspechom žalovaného. Žalobcovi, ktorým mal vo veci väčší úspech preto priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému a to v rozsahu 48,80 % (74,40 % - 25,60 %). Na doplnenie súd uviedol, že v súlade s § 251 CSP medzi trovy konania, na ktoré má žalobca nárok, patrí aj súdny poplatok, na zaplatenie ktorého bol zaviazaný.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok (výrok III.) napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie zrušil. V odvolaní uviedol, že žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 3 677 eur až v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok mal súd rozhodnúť samostatným uznesením, voči ktorému je možné podať opravný prostriedok, tak aby mal žalobca možnosť podať aj žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku a nie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Pretože takáto možnosť žalobcovi zo strany súdu nebola daná, uloženie povinnosti zaplatiť súdny poplatok výrokom v rozsudku, ktorým sa konanie končí, považuje za nezákonné. Žalobca podal súčasne s podaním tohto odvolania aj žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku podľa § 254 ods. 1 CSP. Tiež poukázal na § 10 ods. 2 písm. e) zákona o súdnych poplatkoch, ktoré sa síce vzťahuje na prípad zastavenia konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ale je ho možné analogicky použiť aj na prípad, kedy je uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok až v priebehu súdneho konania.

13. Rozsudok súdu prvej inštancie do vyhovujúceho výroku a súvisiaceho výroku o trovách konania napadol v zákonnej lehote odvolaním aj žalovaný, ktorý odvolanie podal z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP a domáhal sa toho, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Poukázal na to, že súd prvej inštancie žalovaného zaviazal na zaplatenie 67 287,05 eura spolu s príslušenstvom. Ako dôvody svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca má z titulu regresu (§511 ods. 3 OZ) nárok na pomernú časť splateného záväzku vo výške podielu pripadajúceho na žalovaného, a preto žalobe vyhovel. Žiadal zohľadniť, že už v predchádzajúcich podaniach poukázal na skutočnosť, že žalobca najprv postúpil pohľadávku na svoju firmu SixStars s.r.o. a po predaji spoločnosti následne na svoju osobu. Postúpenie pohľadávky bolo zrejším obchádzaním zákona a bolo v rozpore s dobrými mravmi. Postupca mal v úmysle previesť na žalobcu pohľadávku a túto vymáhať od žalovaného cez svoju spriaznenú osobu, ktorá nemala žiadny majetok. Žalobca, a teda de facto tá istá osoba ako postupca, si po podaní žaloby uplatnil oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom v tlačive na to určenom uviedol nepravdivé skutočnosti. Táto osoba nemala byť nikdy oslobodená od súdnych poplatkov. V tomto prípade sa jedná o učebnicový právny úkon in fraudem legis, kedy žalobca vykonáva síce zákonom dovolený právny úkon, avšak v rozpore s jeho účelom. Dovoleným právnym úkonom je postúpenie pohľadávky, avšak zámerom je zbavenie sa platenia súdnych poplatkov, prípadne aj trov konania, v prípade neúspechu na súde (rozdiel vzniká v ručení svojím majetkom a v ručení v rámci svojho podielu v spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá sa dá v prípade insolventnosti ľahko zrušiť a záväzok sa tak nikdy neuhradí, najmä ak táto spoločnosť so žiadnym majetkom nedisponuje). Tento zrejmy zámer žalobcu je v rozpore s účelom zákona a tak nemôže požívať ochranu zákona, nakoľko účel sa v rámci výkladu považuje za jeho súčasť. Takéto konanie je súčasne aj v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko R 35/1975: „Obchádzanie zákona obsahom alebo účelom

urobeného právneho úkonu spravidla znamená, že právny úkon neodporuje síce výslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. Tak to je napríklad vtedy, keď prevádza svoj majetok na inú osobu ten, kto sa pripravuje na spáchanie trestného činu a usiluje o to, aby sa vyhol trestu za tento trestný čin, ktorým by mohol byť postihnutý jeho majetok.“ (Števček, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. 2015, str. 272) V tomto prípade sa postupca neusiloval spáchať trestný čin, ale sledoval zámer vyhnúť sa plateniu súdneho poplatku a v prípade neúspechu na súde aj trovám konania, čím sa snažil v zmysle citovaného stanoviska vyhnúť postihnutiu jeho majetku a tak konal v rozpore s účelom zákona a v rozpore s dobrými mravmi. Tiež poukázal na čl. 5 CSP, podľa ktorého zjavné zneužitie práva nepožíva súdnu ochranu.

14. Žalovaný nesúhlasil s priznaním úroku z omeškania od 18.08.2013 (pozn. odvolacieho súdu – správne malo byť od 14.08.2013), teda od nasledujúceho dňa, keď sa dostal do omeškania. S poukazom na § 511 ods. 3 OZ a § 563 OZ uviedol, že splnením dlhov aj za ostatných dlžníkov, vzniká dlžníkovi, ktorý splnil celý dlh právo, aby požadoval od ostatných dlžníkov to, čo za nich plnil. Žiadnym spôsobom ale z uvedeného nevyplýva povinnosť ostatných dlžníkov mu okamžite plniť, v zákonom ustanovení nie je uvedená lehota do kedy sú ostatní dlžníci povinní plniť svoj záväzok. Namietal, že žalobca nepreukázal v konaní, že by žalovaného požiadal o splatenie pohľadávky. Preto sa žalovaný nemohol dostať do omeškania s jej zaplatením tak, ako to uvádza prvostupňový súd. Obdobnú situáciu riešil aj NS ČR vo svojom rozhodnutí sp.zn.23Cdo 3327/2007 a NS SR v rozhodnutí sp. zn. 7MCdo 5/2014. Súd prvej inštancie mohol žalobcovi priznať úroky z omeškania najskôr dňom doručenia žaloby žalovanému, čo ale v konaní to nebolo oboznámené, a preto omeškanie žalovaného nie je dané.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že s podaným odvolaním nesúhlasí. Namietal, že žalovaný svoje tvrdenia o účele postúpenia pohľadávky, ktorý má byť v rozpore s účelom zákona nijako bližšie nezdôvodnil ani nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Rovnaká argumentácia žalovaného bola už zo strany odvolacieho súdu raz odmietnutá a odvolací súd konštatoval, že postúpenie pohľadávky považuje za platný právny úkon so všetkými zákonom požadovanými náležitosťami. Tiež uviedol, že o oslobodení resp. neoslobodení od platenia súdnych poplatkov rozhoduje súd na základe posúdenia relevantných skutočností samostatným rozhodnutím a nie žalobca alebo žalovaný. Taktiež považoval za nedôvodnú námietku žalovaného ohľadne úrokov z omeškania. Túto skutočnosť žalovaný prvýkrát uvádza od začatia konania v roku 2015. Žalovaný nikdy napriek zákonnej koncentrácii konania nerozporoval žalobcom tvrdenu splatnosť regresného nároku voči žalovanému a teda sa má za to, že to ani nebolo medzi účastníkmi sporné. Zákon nepodmieňuje splatnosť regresného nároku voči spoludlžníkovi potrebou vyzývať spoludlžníka na zaplatenie regresného nároku, ale v zmysle zákona takýto nárok vzniká okamihom plnenia veriteľovi za spoludlžníka v zmysle § 511 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

16. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., IV. je vecne správny a odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a IV. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Po preskúmaní odvolania podaného žalobcom proti výroku III. o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je potrebné ako neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

20. Žalovaný v odvolaní opätovne namietal platnosť postúpenia pohľadávky postupcu na spoločnosť SixStars s.r.o. (pôvodného žalobcu), pretože išlo o obchádzanie zákona a taktiež o právny úkon, ktorý bol v rozpore s dobrými mravmi, pretože účelom postúpenia pohľadávky bolo dosiahnutie oslobodenia od súdnych poplatkov, prípadne aj trov konania.

21. K platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 01.11.2014 sa už vyjadroval odvolací súd v uznesení č. k. 7Co/203/2019-316 zo dňa 31.03.2022, ktorý dospel k záveru, že ide o platnú zmluvu o postúpení pohľadávky. Argumentáciu žalovaného, že by týmto právnym úkonom malo dôjsť k obchádzaniu zákona odvolací súd nepovažuje za relevantnú, pretože ide len o ničím nepodložené tvrdenie žalovaného. Zákon nevyklučuje postúpenie pohľadávky na subjekt, ktorý je platobne neschopným alebo nemajetným. Skutočnosť, či bol právny predchodca žalobcu oslobodený od súdnych poplatkov nemá vplyv na postavenie žalovaného, navyše v konaní došlo k zmene subjektu na strane žalobcu na základe právoplatného uznesenia súdu č. k. 15C/1/2015-350 zo dňa 22.12.2022, ktorým bolo pripustené, aby na miesto žalobcu SixStars s.r.o. vstúpil do konania ako žalobca JUDr. Ing. Martin Pasulkáš, ktorý od súdny poplatkov nebol oslobodený (viď. uznesenie č. k. 15C/1/2015-408 zo dňa 22.06.2023).

22. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku žalovaného ohľadne priznaných úrokov z omeškania. Otázka, kedy sa žalovaný dostal do omeškania s plnením regresného nároku nie je otázka právna, ale skutková, pretože je naviazaná na proces dokazovania a preukazovania skutkového stavu. Z toho potom vyplýva obmedzenie pre odvolací súd, a to skúmanie skutkového stavu na základe námietok žalovaného, ktoré smerujú k skutočnosti, ktorá nebola predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, pretože medzi stranami nebola sporná.

23. Podľa § 215 ods. 1, 2 CSP súd prvej inštancie rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, ktorý zistil procesným postupom podľa CSP. Civilný proces sporový sa riadi (okrem iného) princípmi dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a (s ním spojeným) princípom formálnej pravdy. Pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t. j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení o relevantných hmotnoprávných skutočnostiach. V klasickom sporovom konaní je uvedenie a preukázanie relevantných skutočností povinnosťou a zodpovednosťou sporových strán za minimálnej procesnej aktivity súdu a vec je „zrelá“ na meritórne rozhodnutie nie až vtedy, keď boli všetky relevantné skutočnosti preukázané, ale už v momente, keď niektorá zo sporových strán prestala (resp. premeškala príležitosť) relevantne „posúvať“ spor k ďalším skutkovým zisteniam. V klasickom sporovom konaní súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra a „režiséra“, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu teda nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Súd teda rozhoduje na základe takého rozsahu skutkového stavu, aký je v konaní zistený v čase, keď dochádza k rozhodovaniu. Z pohľadu úspechu v spore tak ide o to, ktoré z objektívne relevantných skutočností svedčiacich v prospech strany sporu sa tejto strane do vyhlásenia rozsudku podarilo súdu preukázať, resp. dosiahnuť to, aby ich súd vyhodnotil v jej prospech.

24. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa (ale aj protistrany) použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov (novoty, nóva) je takto prípustná len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Tieto podmienky sú stanovené dvojakým spôsobom: 1. taxatívne vymedzenie účelu použitia týchto novôt [resp. taxatívne vymedzenie odvolacích dôvodov, ktorých sa nóva týkajú – § 366 písm. a) až c)], 2. neporušenie procesnej diligencie sporovej strany v konaní pred súdom prvej inštancie. Uvádzanie nových skutočností a dôkazov nie je v odvolacom konaní limitované či obmedzené v prípade, že nimi má byť preukázané nesplnenie procesnej podmienky. Pokiaľ ide o právo novôt vo vzťahu k

tvrdenému nesprávnemu obsadeniu súdu v prvej inštancii, ani odôvodnenie tohto odvolacieho dôvodu nie je limitované nezavinením ich doterajšieho nepoužitia. Aj v prípade odvolacieho dôvodu, uvedeného v § 365 ods. 1 písm. d), možno do uplynutia lehoty na podanie odvolania argumentovať novými skutočnosťami a dôkazmi (t. j. takými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré neboli použité v konaní na prvej inštancii) bez ohľadu na to, či tieto skutočnosti strana sporu mohla použiť už skôr. Ak odvolateľ v odvolaní vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) až h), právo na uvedenie prípadných novôt bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Bude teda úlohou odvolateľa v odvolaní a protistrany vo vyjadrení k odvolaniu dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú „až teraz“, nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nespĺnia, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť.

25. Žalovaný až v odvolacom konaní namietal, že žalobca nepreukázal v konaní, že by žalovaného požiadal o splatenie pohľadávky, avšak neuviedol, prečo takýto prostriedok jeho procesnej obrany neuplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd dospel k záveru, že námietka žalovaného v odvolacom konaní je prostriedkom procesnej obrany, ktorú mohol žalovaný uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie a zároveň žalovaný odvolaciemu súdu nepreukázal, že ju nemohol uplatniť skôr bez svojho zavinenia. Tiež nešlo o žiadnu z výnimiek uvedených v § 366 písm. a) – d) CSP, ktorých použitie v odvolacom konaní nie je limitované. Pretože námietka žalovaného, že žalobca nepreukázal, že by ho vyzval na splatenie pohľadávky, bola ako novota v odvolacom konaní uplatnená oneskorene odvolací súd na ňu nemohol prihliadať.

26. Odvolací súd teda nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného, že úroky z omeškania mohli byť priznané žalobcovi najskôr dňom doručenia žaloby žalovanému, pretože žalobca nepreukázal doručenie výzvy na zaplatenie žalovanému. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi úrok z omeškania od 14.08.2013, teda tak ako bolo uvedené v žalobe, a ktorý deň bol žalobcom stanovený ako prvý deň omeškania žalovaného so splnením svojho záväzku, ktorý žalovaný až doposiaľ nenamietal a z takéhoto nesporného skutkového stavu potom súd prvej inštancie vychádzal.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok) ako aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (IV. výrok) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil.

28. Odvolací súd sa zaoberal aj odvolaním žalobcu proti výroku, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok a dospel k záveru, že odvolanie proti tomuto výrok nie je prípustné, a preto odvolanie žalobcu je potrebné ako neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

29. S účinnosťou od 01.06.2016 bola zákonom zúžená možnosť podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie, keďže v súlade s ust. § 355 ods. 2 CSP je odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie prípustné iba, ak to zákon pripúšťa.

30. Podľa § 357 CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

31. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „Zákon o súdnych poplatkoch“) vo veciach poplatkov rozhoduje orgán, ktorý je oprávnený vykonať poplatkový úkon. Vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde rozhoduje súd, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, ak o poplatku nerozhodol odvolací súd.

32. Podľa § 14 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a).

33. Podľa § 14 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

34. Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že na rozhodovanú vec je potrebné okrem jednotlivých ustanovení Civilného sporového poriadku aplikovať aj ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Zákona o súdnych poplatkoch je vo vzťahu k CSP zákonom špeciálnym (tzv. lex specialis), čo je vyjadrené v citovanom § 14 ods. 1, ktorý vylučuje aplikáciu § 357 písm. a) CSP na konanie vo veciach poplatkov.

35. Konanie o súdnych poplatkoch je jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Vo veciach podľa Zákona o súdnych poplatkoch koná a rozhoduje na súde prvej inštancie vyšší súdny úradník, ktorý v prípade nezaplatenia súdneho poplatku poplatníkom rozhodne o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, proti ktorému uzneseniu môže podať poplatník sťažnosť podľa § 14 ods. 3 Zákona o súdnych poplatkoch v spojení s § 239 a nasl. CSP. O sťažnosti následne rozhoduje sudca súdu prvej inštancie (§ 248 CSP), proti ktorému už nie je možné podať odvolanie (viď ustanovenie § 357 CSP).

36. Predmetom odvolania žalobcu je výrok súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalobcovi zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 3 677 eur do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet Okresného súdu Nitra. Rozsudok bol vydaný dňa 06.04.2023 sudcom okresného súdu. Dňa 24.04.2023 bol súdu prvej inštancie doručený návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov (č. I. 382). Dňa 25.04.2023 (č. I. 399) vyzval súd prvej inštancie žalobcu na doplnenie svojho návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku. Žalobca na túto výzvu nereagoval a nedoplnil svoj návrh na oslobodenie súdneho poplatku, preto súd prvej inštancie vydal uznesenie č. k. 15C/1/2015-408, ktorým žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/1/2015 nepriznal.

37. Vzhľadom na uvedené zistenia, odvolací súd musí konštatovať, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade so Zákonom o súdnych poplatkoch, keď o zaplatení súdneho poplatku nerozhodol vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie, ale sudca súdu prvej inštancie, preto žalobca nemal možnosť namietať prípadnú nesprávnosť uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok podaním sťažnosti podľa § 14 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch o ktorej by následne rozhodol sudca.

38. Napriek tomu však odvolací súd musí vychádzať z § 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP, ktoré ustanovenia odvolanie proti uzneseniu súdu o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok neprípúšťajú.

39. Odvolací súd uvádza, že v konaní postupuje v súlade s ustanovením čl. 16 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona. Vychádzajúc z uvedeného nemôže odvolací súd rozšíriť prípustnosť odvolania, keďže jeho neprípustnosť vyplýva priamo z osobitného predpisu, a to aj napriek skutočnosti, že procesný postup súdu prvej inštancie nebol v súlade s právnou úpravou zákona o súdnych poplatkoch v znení novely uskutočnenej zákonom č. 152/2017 Z. z. účinnéj od 1. júla 2017. Odvolanie (na rozdiel od iných právnych inštitútov upravených v právnom poriadku Slovenskej republiky) v predmetnej veci tak nepredstavuje účinný prostriedok ochrany subjektívnych práv žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok. (porovnaj uznesenie NS SR zo dňa 25. júla 2018, sp. zn. 3Obo/14/2018)

40. Nakoľko odvolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 386 písm. c) CSP.

41. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na ich náhradu v celom rozsahu, pretože v tomto odvolacom konaní bol úspešný.

42. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).